

3 SYSTEMY OŚWIATY W JEDNYM KSIĘSTWIE

EWA MARSZAŁEK

RELACJA Z POBYTU W ANDORZE

W DNIACH 18 – 22 PAŹDZIERNIKA 2016 ROKU

ORGANIZATOR UEF – WOJCIECHOWSKI - ŁÓDŹ

Andora jest wysoko położonym krajem, gdzie średnia wysokość wynosi 1 996 m n.p.m. a zdecydowana większość szczytów górskich ma ponad 2 400 m n.p.m.

Andora to jedno z najmniejszych państw na świecie.

Jego powierzchnia wynosi zaledwie 468 km kw.

Dla porównania powierzchnia powiatu bełchatowskiego to 969,2 km²

Czyli Andora, to trochę mniej niż połowa naszego powiatu.

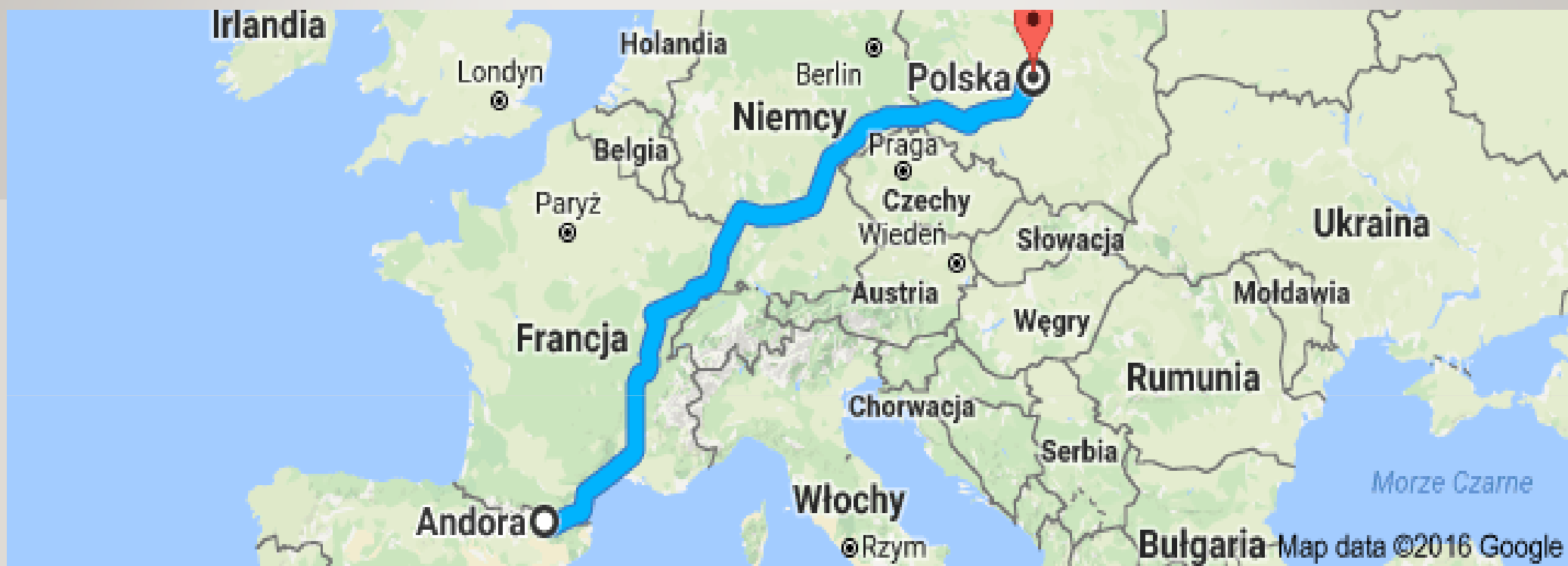
W tym kraju mieszka 75 tys. osób. Jednak jeszcze w latach 80. ub. wieku mieszkańców było zaledwie 20 tys., głównie potomków Katalończyków. To turystyka sprawiła tak ogromny przyrost ludności.

Liczba ludności naszego powiatu to 113 238 mieszkańców (2014 r.).

Po gwałtownym wzroście gospodarczym do Andory zaczęli napływać imigranci, którzy stanowią 62% ogółu ludności kraju. Andorczycy stali się mniejszością w swoim własnym kraju.

Andora jest jakby kamieniem wrzuconym w granicę pomiędzy Hiszpanią i Francją. Korzysta z tego sąsiedztwa "pełną gębą". Znajduje się w samym środku Pirenejów. Jest niezależnym współksięstwem, rządzone przez biskupa z hiszpańskiego Seo de Urgel i prezydenta Francji.

Odległość między Polską a Andorą to 2 191,2 km, którą samochodem można pokonać w ciągu 21 godz. 46 min

My polecieľiľmy samolotem do Barcelony, a dalej tym autokarem

Mieszkaliśmy w Ordino, które jest jedną z 7 parafii w Andorze położoną na północ i północny zachód od stolicy również o nazwie Andora, w dolinie Riu Valira del Nord. Graniczy z parafiami: La Massana, Canillo oraz z Francją.

Księstwo Andora pokazało nauczycielom z Polski jak funkcjonują równoległe trzy systemy oświaty: hiszpański, andorski i francuski. Każdy system ma swoje szkoły w tym

księstwie i przygotowuje do studiów albo w Hiszpanii, albo we Francji, albo w Andorze.

Najambitniejsi wybierają system francuski.

Szkoły w Andorze korzystają z sąsiedztwa Pirenejów i organizują turnusy zajęć W-F w pobliskich górach w formie tygodniowych biwaków lub treningu narciarskiego.

System francuski funkcjonuje od 1900 roku. Hiszpański od lat 20 XX wieku, a andorski od 1982 roku. Jego początek to 3 nauczycieli i 30 uczniów. Dziś jest już 500 nauczycieli i 4300 uczniów.

19 marca 1993 r. strony (Francja - Andora) zawarły umowę w dziedzinie edukacji. Stanowiła ona podstawę funkcjonowania francuskiego systemu edukacji w ramach edukacji przedszkolnej, podstawowej i średniej pod zarządem parafii Księstwa.

Dzięki niej nastąpiło też zrównanie systemów edukacji. Na mocy tej umowy możliwe było utworzenie kolejnych szkół andorsko-francuskich. Przedmiotem umowy jest jednak przede wszystkim status pracowników szkół francuskich w Księstwie. W 1997 r. weszło w życie porozumienie ministrów oświaty, którzy uzgodnili uznanie dyplomu andorskiej szkoły ponadpodstawowej oraz wzajemnego uznawania francuskiego i andorskiego egzaminu maturalnego. W 2007 r. ministrowie, odwołując się do zapisów umowy z 2003 roku, podpisali porozumienie w celu wprowadzenia równoważności dyplomów.

Liceum francuskie noszące imię de Foix, to odpowiednik naszego gimnazjum, z tym że tam nauka trwa 4 lata.

Panami Andory byli oficjalnie biskup Seo de Urgell oraz każdy kolejny hrabia Foix. Byli oni również fundatorami pierwszych szkół.

Szkoły francuskie są publiczne, laickie i bezpłatne. Obligatoryjne kształcenie obejmuje dzieci w wieku od 6 do 16 lat. To rodzice decydują do jakiego systemu kształcenia, czyli do jakiej szkoły, poślą swoje dziecko.

Do wizytowanej przez nas szkoły francuskiej uczęszczają dzieci 24 narodowości, ale w tym frankofońskich jest tylko 9 %. Przeważają Rosjanie i Ukraińcy. Nie ma ani jednego Polaka. W tej szkole jest sekcja zajmująca się uczniami z trudnościami w uczeniu się. Funkcjonują tu 4 klasy liczące po 15 uczniów. Na poziomie gimnazjum w II i w III klasie uczniowie zdobywają zawód w sektorze budownictwa i usług.

Spersonalizowane towarzyszenie – to nowy dla nas termin dotyczący pracy z uczniem mającym trudności w nauce. W polskiej szkole funkcjonuje pojęcie edukacji spersonalizowanej, ale dotyczy innej sfery.

Spersonalizowane towarzyszenie – to efekt ostatniej reformy oświaty i polega na towarzyszeniu uczniowi przez nauczyciela. Celem jest wszechstronna pomoc w nauce i uzyskaniu samodzielności i niezależności. W Andorze system francuski obowiązuje na poziomie przedszkola, szkoły podstawowej, gimnazjum, liceum oraz szkoły zawodowej. Wykształcenie na wyższym poziomie można zdobyć tylko we Francji.

W szkołach poza nauczycielami zatrudniani są:

- pracownik socjalny
- pielęgniarka (oświata prozdrowotna, opieka nad uczniem chorym)
- a w gimnazjum doradca zawodowy, którego obowiązki są zbliżone do obowiązków naszego pedagoga szkolnego – prowadzi samorząd szkolny, wspiera w nauce, motywuje do nauki, prowadzi programy profilaktyczne, współpracuje z rodzicami.

Biblioteka w jednej ze szkół

Uczestniczenie w zajęciach w klasach szkoły francuskiej było bardzo inspirujące, a pytania o system oświaty polskiej zadawane przez studentów na Uniwersytecie były miłym zaskoczeniem.

Pytanie brzmiało: jakie metody są stosowane w szkole polskiej - tradycyjne czy innowacyjne, dominuje konstruktywizm czy kognitywizm?

Szkoła podstawowa w Ordino – system andorski

W tej szkole, tak jak we wszystkich pozostałych, funkcjonuje nauczanie integracyjne. Uczęszcza do niej 13 uczniów wymagających kształcenia specjalnego. Obecnie są to uczniowie niepełnosprawni intelektualnie.

W całym kraju jest około 200 dzieci wymagających specjalnych metod nauczania. Wszyscy oni uczęszczają do szkół ogólnodostępnych. Tylko 3 dzieci jest w placówce specjalnej z opieką medyczną, gdyż wymagają respiratora bądź innych specjalistycznych zabiegów medycznych.

W Andorze nie ma limitu dzieci niepełnosprawnych na klasę, bo do każdego dziecka zatrudnia się nauczyciela wspomagającego.

System andorski jest bardzo otwarty angażujący nauczycieli, rodziców, władze miasta, wolontariuszy. W szkole andorskiej są 4 języki: kataloński, czyli państwowy, hiszpański i francuski jako języki krajów współzależnych oraz język angielski jako obcy, niezbędny w dwóch podstawowych dziedzinach gospodarki Andory – w turystyce i bankowości.

System obejmuje dzieci:

- od 3 do 5 roku życia – przedszkole
- 6 – 7 lat to klasa I
- 8 – 9 lat - klasa II
- 10 – 11 lat – klasa III

Diagnoza niepełnosprawności odbywa się na poziomie ministerialnym. Ministerstwo pełni tu również rolę kuratorium i centrum pomocy psychologicznej. W centrum zatrudnieni są specjaliści diagnozy i terapeuci: lekarze, pedagodzy, psychologowie, logopedzi. Jeśli szkoła potrzebuje nauczyciela wspomagającego, to zostaje on oddelegowany do szkoły. Terapeuci pracują w kilku placówkach jednocześnie zgodnie z zapotrzebowaniem szkoły. Może to być 1 – 2 godziny zajęć z dzieckiem w jednym miejscu i kolejne godziny pracy w innej szkole.

Doskonalenie nauczycieli oferowane jest przez ministerstwo, ale nauczyciele mogą zwracać się z tematami szkoleń zgodnie z własnymi potrzebami.

Tygodniowy wymiar pracy nauczyciela to 40 godzin, z czego 24 przy tablicy, 6 godzin przeznaczonych jest na tzw. papierkową robotę wykonywaną w szkole, 10 godzin to dodatkowa praca w domu, szkolenia, wycieczki z dziećmi.

Zarobki: początkujący nauczyciel zarabia około 1800 euro. Nauczyciel z większym stażem może zarobić 3000 euro. Nie jest to kwota, która satysfakcjonowałaby naszych rozmówców. Uważają oni, że zawód nauczyciela jest niedoceniany i nisko wyceniany.

Dzieci w szkole przebywają od godziny 8 do godziny 16 – 16.30. Lekcje trwają 90 minut. W południe (12 - 14) jest 2 – godzinna przerwa obiadowa. Następnie od 14 do 16 nadal są zajęcia. Potem autobusy rozwożą uczniów do domów.

Prac domowych zadaje się mało, powinny być takie, by uczeń mógł je wykonać bez pomocy rodziców i nie zadaje się z dnia na dzień, tylko na za 3 – 4 dni.

W szkole francuskiej nie ma prac domowych.

W szkołach są dokonywane kontrole, ale nigdy z zaskoczenia.

Inspektor to osoba bardziej wspomagająca, której zadaniem jest złagodzenie trudności i pomoc w rozwiązywaniu problemów.

GIMNAZJUM – SYSTEM ANDORSKI

Nauczanie trwa 4 lata:

- Klasa I – 12 – 13 lat
- Klasa II – 13 – 14 lat
- Klasa III – 14 – 15 lat
- Klasa IV 15 – 16 lat i na tym wieku kończy się obowiązek uczęszczania do szkoły

W odwiedzanej przez nas szkole było 16 klas po 25 uczniów każda.

SZKOŁA ŚREDNIA – SYSTEM HISZPAŃSKI

Nauka w niej trwa 2 lata. Są tu dwa kierunki nauczania:

1 - humanistyczny z ekonomią
2 – ogólny: matematyka, fizyka, biologia

Ekonomii uczą nauczyciele geografii i historii nie matematyki.

Obowiązuje tu system madrycki. Tego typu szkół jest kilkadziesiąt na świecie. Matury nie organizuje liceum tylko Uniwersytet w Madrycie i jest ona jednocześnie egzaminem wstępnym na uczelnię.

ELASTYCZNOŚĆ SYSTEMÓW NAUCZANIA

Istnieje możliwość przechodzenia z jednego do drugiego systemu, z tym że do francuskiego tylko do 14 roku życia, ponieważ później są bardzo duże problemy z opanowaniem języka. Język francuski jest dla Andorczyków językiem obcym. Na ulicy i w domach mieszkańcy posługują się katalońskim i hiszpańskim.

NAUKA NA TYM
UNIWERSYTECIE TRWA 3
LATA I ODPOWIADA
NASZEMU LICENCJATOWI.

STUDENCI POCHODZĄ Z 19
KRAJÓW I STANOWIĄ ONI
30 % OGÓŁU UCZĄCYCH
SIĘ. NIE MA NIKOGO Z
POLSKI. W ANDORZE NIE MA
STUDIÓW MAGISTERSKICH.
OSOBY ZAINTERESOWANE
ZDOBYCIEM WYŻSZEGO
WYKSZTAŁCENIA MUSZĄ
JECHAĆ DO HISZPANII,
FRANCJI LUB DOWOLNEGO
KRAJU NA ŚWIECIE.

KSZTAŁCENIE NAUCZYCIELA TRWA 3 LATA I KOŃCZY SIĘ
TYTUŁEM
BATXELOR EN CIENCIAS DE L EDUCACIO, CZYLI LICENCJAT W
DZIEDZINIE EDUKACJI

Na roku jest 15 studentów

- I rok nauczania to tylko teoria
- II rok – 3 dni zajęć na uczelni, 2 dni praktyk w szkole
- III rok studiów to tylko praktyka – pół roku za granicą, pół roku w szkole

W szkole student przechodzi pod opiekę nauczyciela – mentora i pracuje nad określonym problemem wyznaczonym przez profesora z uczelni. Np. może to być obserwacja przyjaźni i opracowanie programu rozwijania przyjaźni.

Specjaliści typu psycholog, logopeda, terapeuta zdobywają swe wykształcenia za granicą we Francji lub w Hiszpanii.

LOSY ABSOLWENTÓW

Najtrudniej znaleźć pracę nauczycielowi. Absolwent informatyki, zarządzania firmą, pielęgniarce znajdują pracę 2 miesiące po ukończeniu studiów.

Dziękuję za uwagę

Ewa Marszałek